

dosarul nr.3ra-1281/18

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (V. Sandu)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (M. Guzun, V. Buhnaci, L. Pruteanu)

DECIZIE

12 decembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Valeriu Doagă
Svetlana Filincova
Tamara Chișcă-Doneva
Victor Burduh
Nina Vascan

examinând recursul declarat de Guzun Zinaida și Guzun Tatiana, reprezentate de avocatul Adrian Crețu,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Guzun Zinaida împotriva Direcției Generale Arhitectură, Urbanism și Relații Funciare al Consiliului municipal Chișinău, intervenient accesoriu Viorica Nagacevschi cu privire la contestarea răspunsului,

împotriva deciziei din 20 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău prin care s-au admis apelurile declarate de Consiliul municipal Chișinău și Viorica Nagacevschi, s-a casat hotărârea din 02 iunie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central și s-a pronunțat o decizie nouă sub formă de încheiere prin care s-a încetat procesul,

c o n s t a t ă:

La 11 octombrie 2016, Guzun Zinaida a depus cerere de chemare în judecată împotriva Direcției Generale Arhitectură, Urbanism și Relații Funciare al Consiliului municipal Chișinău, intervenient accesoriu Viorica Nagacevschi și Guzun Tatiana cu privire la contestarea răspunsului.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, în data de 24 septembrie 2016, a luat cunoștință despre existența unui plan trasare axe, prin care a fost stabilit de către Direcția Generală Arhitectură Urbanism și Relații Funciare, hotarul dintre casele de locuit XXXXX

A notat că, nefiind de acord cu planul dat, în data de 27 septembrie 2016, a depus o cerere prealabilă către Direcția Generală Arhitectură Urbanism și Relații Funciare, prin care și-a manifestat dezacordul cu planul menționat și a solicitat anularea acestuia.

Prin răspunsul primit în data de 05 octombrie 2016, a fost informată că răspunsul nr. 01/1-09-2096 din 09 septembrie 2016 care a fost expediat Vioricăi Nagacevschi la solicitarea ei, reprezintă expunerea (viziunea) subdiviziunii de specialitate a administrației publice locale asupra modalității stabilirii hotarelor comune cu terenul vecin, făcând trimitere la cadrul legal existent.

În opinia reclamantei, prin răspunsul recepționat la cererea prealabilă se consideră vătămată în dreptul la stabilirea hotarelor, iar adresarea către organul emitent privind anularea integrală a actului contestat se încadrează în prevederile art. 14 din Legea contenciosului administrativ.

Prin urmare, a solicitat Guzun Zinaida anularea integrală a răspunsului - decizie nr. 01/1-09-2096, din 09 septembrie 2016, privind stabilirea hotarelor între imobilele situate pe XXXXXca fiind unul ilegal.

La 22 noiembrie 2016, reclamanta a depus cerere prin care și-a mărit pretențiile din acțiune și a solicitat anularea planului de trasare a axei, avizat de către Direcția Generală Arhitectură Urbanism și Relații Funciare din 24 martie 2015.

În susținerea pretenției înaintate, reclamanta a notat că prin avizarea de către pârâtă a planului trasare axe, se consideră vătămată în dreptul său la stabilirea hotarelor, iar adresarea sa către organul emitent privind anularea integrală a actului contestat se încadrează în prevederile art. 14 din Legea contenciosului administrativ.

Prin hotărârea din 02 iunie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru cererea de chemare în judecată depusă de Guzun Zinaida a fost admisă integral, s-a anulat răspunsul nr. 01/1-09-2096 din 09 septembrie 2016, emis de către Direcția Generală Arhitectură, Urbanism și Relații Funciare al Consiliului municipal Chișinău, ca fiind ilegal. S-a încasat de la Direcția Generală Arhitectură, Urbanism și Relații Funciare al Consiliului municipal Chișinău în beneficiul Zinaidei Guzun cheltuielile de asistență juridică în mărime de 2000 de lei.

Prin decizia din 20 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-au admis apelurile declarate de Consiliul municipal Chișinău și Viorica Nagacevschi, s-a casat hotărârea din 02 iunie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și s-a pronunțat o decizie nouă sub formă de încheiere, prin care s-a dispus încetarea procesului.

În consolidarea soluției sale, instanța de apel s-a călăuzit de prevederile art. 3 din Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000 și a reținut că prima instanță neîntemeiat a admis acțiunea depusă de către Guzun Zinaida, or, răspunsul care a constituit obiectul litigiului a reprezentat expunerea viziunii subdiviziunii de specialitate a administrației publice locale asupra modalității stabilirii hotarelor comune cu terenul vecin, făcând trimitere la cadrul legal existent și expediat în urma adresării către Viorica Nagacevschi.

Astfel, răspunsul unei autorități publice care cuprinde punctul de vedere cu privire la interpretarea unei legi sau a unui act administrativ normativ nu poate fi considerat drept un act administrativ, deoarece răspunsul în cauză nu produce nici un efect juridic față de persoana care l-a solicitat.

Prin urmare, Curtea de Apel Chișinău a conchis că cerințele Zinaidei Guzun cu privire la anularea integrală a răspunsului-deciziei din 09 septembrie 2016, cât și a planului trasare axe, avizat de către Direcția Generală Arhitectură Urbanism și Relații Funciare din 24 martie 2015, nu constituie obiectul acțiunii în contenciosul administrativ prevăzut de art. 3 din Legea contenciosului administrativ.

La 01 august 2018, Guzun Zinaida și Guzun Tatiana, reprezentate de avocatul Adrian Crețu au declarat recurs, prin care au solicitat admiterea recursului, casarea deciziei din 20 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, cu menținerea hotărârii primei instanțe.

În susținerea recursului declarat, a menționat că instanța de apel eronat a aplicat prevederile art. 3 din Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie

2000, fără a analiza răspunsul contestat în cumul cu toate probele prezente la materialele cauzei.

Însă, prima instanța în opinia recurenților a dat o apreciere obiectivă și justă probelor administrate, a constatat și elucidat pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei și corect a aplicat normele de drept material și procedural pertinente speței.

La 20 august 2018, în adresa Direcției Generale Arhitectură Urbanism și Relații Funciare a fost expediată copia recursului declarat de Guzun Zinaida și Guzun Tatiana, reprezentate de avocatul Adrian Crețu, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, însă participanții la proces nu și-au valorificat acest drept și nu au depus referință.

Prin încheierea din 21 noiembrie 2018 a Curții Supreme de Justiție, recursul declarat de Guzun Zinaida și Guzun Tatiana, reprezentate de avocatul Adrian Crețu împotriva deciziei din 20 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost considerat admisibil.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Guzun Zinaida și Guzun Tatiana, reprezentate de avocatul Adrian Crețu urmează a fi admis, cu casarea deciziei din 20 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău și trimiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată, din motivele ce succed.

În conformitate art. 442 alin. (1) din Codul de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

Articolul 444 din Codul de procedură civilă consemnează că, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită cauza spre rejudecare în instanța de apel o singură dată dacă eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Din materialele cauzei, Colegiul reține că Guzun Zinaida a depus cerere de chemare în judecată împotriva Direcției Generale Arhitectură, Urbanism și Relații Funciare al Consiliului municipal Chișinău, intervenient accesoriu Viorica Nagacevschi și Guzun Tatiana cu privire la anularea răspunsului.

Respectiv, instanța de recurs notează că reclamanta Guzun Zinaida a solicitat admiterea prezentei cereri, anularea integrală a răspunsului - decizie nr. 01/1-09-2096, din 09 septembrie 2016, privind stabilirea hotarelor între imobilele situate XXXXX ca fiind unul ilegal. Iar, ulterior prin cererea de completare a pretențiilor a solicitat anularea planului de trasare a axei, avizat de către Direcția Generală Arhitectură Urbanism și Relații Funciare din 24 martie 2015.

În conformitate cu art. 14 al Legii Contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000, persoana care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, printr-un act administrativ va solicita, printr-o cerere prealabilă, autorității

publice emitente, în termen de 30 de zile de la data comunicării actului, revocarea, în tot sau în parte, a acestuia, în cazul în care legea nu dispune altfel.

În cazul în care organul emitent are un organ ierarhic superior, cererea prealabilă poate fi adresată, la alegerea petiționarului, fie organului emitent, fie organului ierarhic superior dacă legislația nu prevede altfel.

Termenul de 30 de zile specificat la alin.(1) nu se extinde asupra actului administrativ cu caracter normativ.

Conform art. 17 alin. (1) și (4) din Lege, persoana care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, printr-un act administrativ va solicita, printr-o cerere prealabilă, autorității publice emitente, în termen de 30 de zile de la data comunicării actului, revocarea, în tot sau în parte, a acestuia, în cazul în care legea nu dispune altfel.

Termenul de 30 de zile specificat la alin. (1) este termen de prescripție, iar termenul de 6 luni specificat la alin. (6) este termen de decădere.

În conformitate cu art. 2 din Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000, actul administrativ este o manifestare juridică unilaterală de voință, cu caracter normativ sau individual, din partea unei autorități publice în vederea organizării executării sau executării în concret a legii. Actului administrativ, în sensul prezentei legi, este asimilat contractul administrativ, precum și nesoluționarea în termenul legal a unei cereri;

În sensul prezentei legi persoană vătămată într-un drept al său este orice persoană fizică sau juridică care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri.

Totodată, conform art. 3 din Legea contenciosului administrativ nr. 793 din data de 10 februarie 2000, obiect al acțiunii în contenciosul administrativ îl constituie actele administrative, cu caracter normativ și individual, prin care este vătămat un drept recunoscut de lege al unei persoane, inclusiv al unui terț, emise de autoritățile publice și autoritățile asimilate acestora în sensul prezentei legi; subdiviziunile autorităților publice și funcționarii din structurile specificate la lit. a) și b). Obiect al acțiunii în contenciosul administrativ poate fi și nesoluționarea în termenul legal a unei cereri referitoare la un drept recunoscut de lege.

Recurenta Guzun Zinaida, în cererea de chemare în judecată (f.d.3), dar și în cererea prealabilă adresată intimatului, Consiliului mun.Chișinău, Direcției Generale Arhitectură Urbanism și Relații Funciare (f.d.9), solicită emiterea unei decizii (a unui nou act echivalent celui contestat), prin care scrisoarea (decizia) nr. 01/109-2096 din 09.09.2016 să fie anulată, cu înștiințarea părților că în caz de divergențe hotarul urmează să fie stabilit de către instanța de judecată.

La caz, obligarea autorității publice emitente și anume, Consiliului mun.Chișinău, Direcția Generală Arhitectură Urbanism și Relații Funciare de a emite o decizie constituie obiect în contenciosul administrativ.

Raportând normele citate la actele cauzei, instanța de recurs constată că decizia instanței de apel este neîntemeiată, fiind rezultată din interpretarea incorectă a normelor de drept material reglementate de Legea contenciosului administrativ.

Instanța de apel în susținerea soluției sale a reținut că răspunsul - decizia nr. 01/1-09-2096, din 09 septembrie 2016, privind stabilirea hotarelor între imobilele situate peXXXXX, reprezintă expunerea viziunii subdiviziunii de specialitate a administrației publice locale asupra speței date și nu poate fi considerat un act administrativ, deoarece răspunsul în cauză nu produce nici un efect juridic față de persoana care l-a solicitat.

În aceste condiții instanța de recurs găsește drept eronată concluzia instanței de apel de a considera că răspunsul contestat în speța dată, nu constituie obiectul acțiunii în contenciosul administrativ și a dispune încetarea procesului, or în sensul art. 3 din Legea contenciosului administrativ, obiect al acțiunii în contenciosul administrativ îl constituie actele administrative, cu caracter individual, prin care este vătămat un drept recunoscut de lege, emis de o subdiviziune a autorității publice.

În speță, recurenta consideră că subdiviziunea autorității publice (Direcția Generală Arhitectură Urbanism și Relații Funciare) prin actul administrativ cu caracter individual emis (răspunsul - decizie nr. 01/1-09-2096, din 09 septembrie 2016, privind stabilirea hotarelor între imobilele situate pe XXXXX îi îngrădește dreptul la proprietate privată, drept consacrat în art. 1 din Protocolul Adițional nr. 1 al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale.

Prin urmare, prin cererea prealabilă din 27 septembrie 2016, și cererea de chemare în judecată, Guzun Zinaida a solicitat emiterea unei hotărâri prin care răspunsul-decizia nr. 01/1-09-2096, din 09 septembrie 2016, privind stabilirea hotarelor între imobilele situate peXXXXX, să fie anulat ca fiind ilegal, care prin prisma Legii, constituie obiect de examinare în contenciosul administrativ.

În această ordine de idei, este cert că contrar prevederilor art. 3 din Legea contenciosului administrativ nr. 793 din data de 10 februarie 2000, instanța de apel pripit a reținut că răspunsul-decizia nr. 01/1-09-2096, din 09 septembrie 2016, emis de către Direcția Generală Arhitectură Urbanism și Relații Funciare, nu constituie obiect al acțiunii în contenciosul administrativ și a dispus încetarea procesului.

Ținând cont de faptul că instanța de recurs este în imposibilitate de a corecta respectiva eroare judiciară, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, concluzionează de a admite recursul declarat de Guzun Zinaida și Guzun Tatiana, reprezentate de avocatul Adrian Crețu, a casa decizia din 20 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, cu trimiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

La judecarea cauzei, instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate supra, creând condiții obiective și reale participanților la proces și judecând cauza, să emită o hotărâre legală și întemeiată, reieșind din circumstanțele esențiale a litigiului dedus judecății.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c), art. 445 alin. (2)-(3) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Guzun Zinaida și Guzun Tatiana, reprezentate de avocatul Adrian Crețu.

Se casează decizia din 20 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Guzun Zinaida împotriva Direcției Generale Arhitectură, Urbanism și Relații Funciare al Consiliului municipal Chișinău, intervenient accesoriu Viorica Nagacevschi cu privire la contestarea răspunsului, cu trimiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Valeriu Doagă

judecătorii

Svetlana Filincova

Tamara Chișcă-Doneva

Victor Burduh

Nina Vascan